

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand) ได้เปิดทำการซื้อขายอย่างเป็นทางการครั้งแรกในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518 (ประวัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548: ออนไลน์) ถือเป็นตลาดรอง (Secondary Market) ที่ช่วยสนับสนุนการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดแรก (Primary Market) ให้มีความคล่องตัว โดยตลาดหลักทรัพย์มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญแห่งหนึ่ง ที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางตัวแทนในการซื้อขายหลักทรัพย์ของทั้งธุรกิจที่ต้องการเงินทุน และสนับสนุนให้นักลงทุนรายย่อยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการถือหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์จึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นกลไกสำคัญในการจัดสรรเงินออมระยะยาว ก่อให้เกิดความคล่องตัวในการไหลเวียนของเงินทุน

ตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายด้าน ทั้งปัจจัยภายในประเทศ เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ อาทิ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ระดับอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ และปัจจัยภายนอกประเทศ ได้แก่ ภาวะตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศ บทบาทของนักลงทุนต่างชาติ และอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ เป็นต้น โดยปัจจัยที่มีผลชัดเจนและกระทบต่อภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์ของไทยที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ดังจะเห็นได้จากกรณีที่ดัชนีหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปรับตัวลดลงจาก 831.57 จุดในปี 2539 เป็น 372.69 จุดในปี 2540 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548: ออนไลน์) ซึ่งเป็นผลมาจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่รุนแรง มีการประกาศลดค่าเงินบาทในเดือนกรกฎาคม 2540 ส่งผลให้ดัชนีหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปรับตัวลดลงต่ำสุดที่ 355.81 จุดในปี 2541 การลดค่าเงินบาทนี้เองที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจโดยรวมของประเทศ เนื่องจากส่วนหนึ่งต้องกู้เงินจากต่างประเทศมาลงทุน ทำให้มีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งมีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวนไม่น้อยที่เข้าข่ายถูกเพิกถอน (Delisting) ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงจัดตั้งหมวดฟื้นฟูกิจการดำเนินงาน (REHABCO) ขึ้นในปี 2541 ถ้าบริษัทจดทะเบียนมีส่วนของผู้ถือหุ้นที่ปรากฏในงบการเงินมีค่าต่ำกว่าศูนย์ซึ่งต้องจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการดำเนินงานเสนอต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอ แต่อย่างไรก็ตาม หากส่วนของผู้ถือหุ้นที่ปรากฏในงบการเงินมีค่ามากกว่าศูนย์ แต่ถ้าผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข หรือไม่แสดงความเห็น หรือแสดง

ความเห็นว่างบไม่ถูกต้อง บริษัทจดทะเบียนต้องปรับปรุงส่วนของผู้อถือหุ้นตามตัวเลขที่ปรากฏเป็นเงื่อนไขตามรายงานของผู้สอบบัญชีนั้นจนกระทั่ง บริษัทจดทะเบียนสามารถแสดงให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเห็นถึงศักยภาพการดำเนินงาน โดยปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีฐานะทางการเงินที่ดีขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ก็สามารถฟื้นเหตุเพิกถอนและย้ายกลับไปทำการซื้อขายในหมวดปกติของหลักทรัพย์ดังกล่าวได้ (หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำแผนดำเนินการเพื่อแก้ไขเหตุแห่งการเพิกถอน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548: ออนไลน์)

อาจกล่าวได้ว่าหลังจากที่ตลาดหลักทรัพย์ได้ประกาศให้หลักทรัพย์ของบริษัทที่มีผลประกอบการเป็นที่น่าพอใจและผ่านเงื่อนไขที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด สามารถย้ายจากหมวดฟื้นฟูการดำเนินงานกลับเข้าไปซื้อขายในหมวดปกติ เป็นเหตุการณ์หนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับเหตุการณ์อื่นๆ อาทิเช่น การประกาศจ่ายเงินปันผล การควบรวมกิจการ การประกาศเพิ่มทุน และการประกาศเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น โดยส่วนใหญ่แล้วราคาของหลักทรัพย์จะได้รับผลในทางบวกชั่วขณะหนึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (อาณัติ ลีมีคเดช, 2541: ออนไลน์) ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์หลังจากออกจากหมวดฟื้นฟูการดำเนินงาน กลับเข้าทำการซื้อขายในหมวดปกติ รวมทั้งยังสนใจที่จะศึกษาถึงการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานในระยะยาว หลังจากหลักทรัพย์ของบริษัทกลับเข้าทำการซื้อขายในหมวดปกติ เพื่อเป็นการยืนยันว่าการทำแผนฟื้นฟูการดำเนินงานเสนอต่อตลาดหลักทรัพย์นั้นสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักลงทุนได้ และนักลงทุนสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์และประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานในระยะยาวของบริษัทจดทะเบียนหลังจากออกจากหมวดฟื้นฟูการดำเนินงานและกลับเข้าทำการซื้อขายในหมวดปกติ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับการประกาศให้ย้ายจากหมวดหุ้นฟูลการดำเนินงาน และกลับเข้าทำการซื้อขายในหมวดปกติ
2. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานในระยะยาวของกิจการ โดยพิจารณาจากอัตราราคาต่อกำไรของหลักทรัพย์เทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม หลังจากหลักทรัพย์ออกจากหมวดหุ้นฟูลการดำเนินงาน และกลับเข้าทำการซื้อขายในหมวดปกติ
3. เพื่อเป็นแนวทางให้นักลงทุน หรือผู้ที่สนใจได้นำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อเหตุการณ์อื่นๆ เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ที่นักลงทุนสนใจ

นิยามศัพท์

การเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ หมายถึง ราคาของหลักทรัพย์ที่มีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่อเทียบกับราคาก่อนเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์นั้น

บริษัทจดทะเบียน หมายถึง บริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัท เพื่อให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในหมวดหุ้นฟูลการดำเนินงาน หมายถึง บริษัทจดทะเบียนที่มีส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่าศูนย์ หรือผู้ตรวจสอบบัญชีแสดงความเห็นว่าการจัดทำงานของบริษัทไม่ถูกต้อง ทำให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องประกาศให้บริษัทดังกล่าวแก้ไข ปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้นตามเงื่อนไข

หมวดปกติของหลักทรัพย์ หมายถึง หมวดการซื้อขายเดิมของหลักทรัพย์ก่อนที่จะถูกประกาศให้ย้ายไปอยู่ในหมวดหุ้นฟูลการดำเนินงาน

การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานในระยะยาว หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยวิเคราะห์อัตราราคาต่อกำไรของหลักทรัพย์เทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมเป็นระยะเวลา 4 ไตรมาสติดต่อกัน หลังจากหลักทรัพย์นั้นออกจากหมวดหุ้นฟูลการดำเนินงาน กลับเข้าซื้อขายในหมวดปกติ